

Dosarul nr. 2ra-1511/23
2-22035433-01-2ra-04102023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: I. Chironeț)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: V. Sîrbu, V. Cotorobai, D. Dulghieru)

Î N C H E I E R E

12 iunie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componență:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Oxana Parfeni

Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursului declarat de Osoianu Iurie, reprezentat de avocatul Pruteanu Vasile,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Osoianu Iurie împotriva Companiei Naționale de Asigurări în Medicină și Dron Ion cu privire la anularea ordinului și a răspunsului, restabilirea în funcție, achitarea plăților salariale pentru perioada absenței forțate de la serviciu, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 05 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a admis apelul declarat de Compania Națională de Asigurări în Medicină, s-a casat integral hotărârea din 16 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a emis o hotărâre nouă de respingere a acțiunii depuse de Osoianu Iurie ca neîntemeiată,

c o n s t a t ă :

La 15 martie 2022, Osoianu Iurie a depus cerere de chemare în judecată împotriva Companiei Naționale de Asigurări în Medicină (CNAM) și Dron Ion cu privire la anularea ordinului și a răspunsului, restabilirea în funcție, achitarea plăților salariale pentru perioada absenței forțate de la serviciu, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată.

În susținerea acțiunii reclamantul a indicat că, activând în funcția de director general adjunct al CNAM, prin ordinul nr.25-c din 28 ianuarie 2022, emis de directorul Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, Ion Dodon, i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară – concediere, din 28 ianuarie 2022, pentru folosirea în scopuri personale a bunurilor angajatului și a bunurilor aflate în gestiunea angajatorului, fără acordul scris al său, ceea ce constituie încălcare gravă a obligațiilor de serviciu.

Nefiind de acord cu ordinul de sancționare disciplinară, la 07 februarie 2022, s-a adresat cu cerere prealabilă Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, prin care a solicitat anularea ordinului nr.25-c din 28 ianuarie 2022 „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare lui Iurie Osoianu”, restabilirea în funcție și achitarea plăților salariale pentru perioada lipsei forțate de la serviciu.

Prin răspunsul nr.01-02/677 din 09 martie 2022 a CNAM, cererea prealabilă a fost respinsă, fără a fi indicate motivele refuzului.

Reclamantul consideră ordinul nr.25-c din 28 ianuarie 2022 și răspunsul nr.01-02/677 din 09 martie 2022 ale CNAM, drept neîntemeiate și ilegale, din următoarele motive.

Din conținutul ordinului de sancționare rezultă că, dânsul în cadrul anchetei de serviciu a explicat că în calitate de gestionar al mijlocului de transport de model „XXXXX” nr. de înmatriculare XXXXX, desemnat prin ordinele nr.111-A din 25 mai 2021 și nr.120-A din 02 iunie 2021, a folosit automobilul în interes de serviciu pentru exercitarea atribuțiilor funcționale, cât și cele legate de activitatea de evaluare și monitorizare.

Potrivit ordinului contestat dânsul ar fi încălcat prevederile pct.7 lit.a) și c) din contractul individual de muncă nr.11/08-30 din 26 noiembrie 2020, art.9 alin.(2) lit.a) și c) din Codul muncii, pct.14 subpct.1 și 3 din contractul colectiv de muncă la nivelul CNAM pentru anii 2021 – 2024, pct.50 subpct.1 și 3 din Regulamentul intern al CNAM și ordinul CNAM nr.113-A din 02 aprilie 2018 cu privire la exploatarea unităților de transport ale CNAM cu modificările ulterioare, ordinul CNAM nr. 120-A din 02 iunie 2021 cu privire la exploatarea unităților de transport al CNAM, cu modificările ulterioare.

Din ordinul de sancționare rezultă că a fost desemnat gestionar al autoturismului „XXXXX”, nr. de înmatriculare XXXXX, prin ordinele CNAM nr.111-A din 25 mai 2021 și nr. 120-A din 02 iunie 2021, precum și că nu ar fi respectat prevederile pct.3 și 6 ale acestor ordine.

A notat că prevederile pct.3 din ordinul nr.111-A din 25.05.2021 și ordinul nr.120-A din 02.06.2021 sunt identice după conținut și reglementează că angajații CNAM în interes de serviciu vor beneficia de unitățile de transport ale CNAM în dependența de posibilitățile existente la momentul necesităților de serviciu, pe când pct.6 ale ordinelor respective au un conținut diferit.

Astfel, din dispozițiile pct.6 al ordinului nr.111-A din 25.05.2021 rezultă că staționarea autoturismelor din dotarea CNAM este permisă numai la locurile de parcare stabilite (sediile CNAM și locurile de parcare cu plata, contractate de CNAM), dar din pct.6 al ordinului nr.120-A din 02.06.2021 reiese că se interzice exploatarea mijloacelor de transport din dotarea CNAM în zilele de odihna.

În viziunea reclamantului în cadrul anchetei de serviciu, precum și în cadrul ședințelor Comisiei de disciplină urmau a fi probate următoarele: dacă a folosit automobilul de serviciu în interese personale; dacă a admis staționarea automobilului în afara locurilor de parcare stabilite, precum și că a exploatat automobilul în zilele de odihna.

Din conținutul actelor care au stat la baza emiterii ordinului de sancționare nu se atestă probe prin care s-ar demonstra folosirea de către dânsul al automobilului de serviciu în interese personale și în zilele de odihna, precum și că ar fi admis staționarea mijlocului de transport în afara locurilor de parcare stabilite, or, din actele menționate nu este clar când au fost comise încălcările (perioada anului 2021 fiind o abstracție) și când acestea au fost constatate.

Mai mult ca atât, ultima presupusa încălcare - staționarea autoturismului în afara locurilor de parcare stabilite, în general, nu corelează cu pct.10 al Ordinului nr.120-A din 02.06.2021 potrivit căruia prevederile pct.5 și 7 nu se aplica pentru gestionarii și

persoanele responsabile menționate în pct.1,2,3,4 ale anexei nr.1 ale prezentului Ordin (în pct.3 al anexei este indicat numele său).

În opinia reclamantului se observa o tenta vădită de a-l sancționa cu orice preț și prin faptul că în actele constatatoare (raportul din 25.01.2022 privind constatările și propunerile comisiei de disciplina cu referire la exploatarea mijloacelor de transport aflate în gestiunea CNAM pentru perioada anului 2021) sunt făcute concluzii care diferă cu situația de fapt constatata de aceeași comisie.

Potrivit raportului în cadrul audierilor efectuate de Comisia de disciplina, Mihai Mutu, șofer de autoturism, Ion Palii, șef secție administrare, achiziții și logistica și Vasile Socmaru, specialist coordonator în secție administrare, achiziții și logistica, au dat explicații, consemnate în procesele-verbale, că dânsul în perioada anului 2021 a utilizat mijlocul de transport în interese personale, fără acordul scris al angajatorului, ceea ce constituie încălcare gravă a obligațiilor de muncă.

De fapt, potrivit procesului-verbal nr.5 al Comisiei de disciplina al CNAM din 14.01.2022, Ion Palii a declarat că automobilul aflat în gestiunea directorului general adjunct Iu. Osoianu nu staționa în afara orelor de serviciu în parcare CNAM. Dânsul nu cunoaște în ce scop a fost utilizat automobilul de serviciu. Foile de parcurs nu erau completate regulamentar, iar în unele dintre ele nu era indicată adresa de unde s-a pornit unitatea de transport și unde a ajuns. La nivel de conducere s-a decis ca în foile de parcurs ale directorului general și ale directorilor generali adjuncți să se indice adresele oraș-oraș, iar aceste foi au fost acceptate de contabilitate.

Potrivit procesului-verbal nr.6 al Comisiei de disciplina al CNAM din 14.01.2022, Mutu Mihai a declarat ca au fost cazuri când la indicația lui I. Palii sau a lui Iu. Osoianu, l-a dus pe Iu. Osoianu cu automobilul de serviciu la o adresă după care a parcat autoturismul pe teritoriul CNAM.

Potrivit procesului-verbal nr.13 al Comisiei de disciplina al CNAM din 24.01.2022, Bocmaru Vasile nu a dat declarații privind modul de folosire a mijlocului de transport de către Iu. Osoianu.

Din alte acte prezente în materialele anchetei de serviciu și în actele Comisiei de disciplina se probează netemeinicia ordinului de sancționare, și anume: Anexa nr.2 la ordinului CNAM nr.333-A din 30.11.2020, potrivit căreia exercitarea atribuțiilor de serviciu de către Iu. Osoianu, director-general adjunct, este legată, inclusiv, și de necesitatea deplasării lui la instituțiile medico-sanitare și farmaceutice din țara.

Deduția anchetei de serviciu privind investigarea și constatarea corectitudinii exploatării mijloacelor de transport aflate în gestiunea CNAM din 10.01.2022, unde este indicat că pe parcursul anului 2021 automobilul gestionat de către dânsul a parcurs 6454 km, ceea ce constituie 25,8% din parcursul planificat.

Autoturismul nu este dotat cu sistem GPS, de aceea nu este posibil de stabilit scopul și locul deplasării acestuia, foile de parcurs fiind completate cu indicarea pornirii-deplasării oraș-oraș.

Potrivit Anexelor la ordinile CNAM nr.195-A din 02.05.2017 și nr.132-A din 25.05.2021 cu privire la aprobarea parcursului limita anuală și normelor de decontare a carburanților pentru autoturismele de serviciu ale CNAM și ale agențiilor teritoriale, limita anuală de parcurs a mijlocului de transport, gestionar al căruia a fost Iu. Osoianu, era de 25 mii km; tabelele privind parcursul automobilului CNAM, potrivit cărora automobilul

gestionat de către el în luna ianuarie 2021 a parcurs 555 km, în februarie 2021 - 531 km, în martie - 557 km, în aprilie - 446 km, în mai - 887 km, în iunie - 749 km, în iulie - 766 km, în august - 878 km, în septembrie - 641 km, în octombrie - 252 km, în noiembrie - 202 km. Actele de predare-primire ale automobilului din 12.02.2019 de către el, când autoturismul avea parcurșii 10 km, și din 18.11.2021, când mijlocul de transport avea parcurși 25 511 km (în aproape 3 ani automobilul a parcurs distanța, care conform normativelor stabilite, o putea parcurge într-un an); foaia de parcurs nr.XXXXXX pentru perioada 01-31.01.2021, care a fost verificată și acceptată de contabilitate și în care sunt indicate deplasări în Chișinău, Orhei, Cricova, Hîncești, precum și punctele și adresele la care s-a deplasat.

Potrivit pct.10 al Regulamentului cu privire la Comisia de disciplină în cadrul CNAM aprobat prin Ordinul CNAM nr. 393A din 31.12.2020, nu poate avea calitatea de membru al Comisiei de disciplină: persoana care se afla în subordinea directă al acelor persoane în privința cărora se efectuează ancheta de serviciu.

De fapt, la toate ședințele Comisiei de disciplină, la care s-a discutat în privința lui, a participat ca membru al Comisiei de disciplină - Diana Severin, șef adjunct al Direcției Evaluare și Monitorizare care la moment se află în subordinea directă a lui (procesele verbale ale Comisiei de disciplina nr.2, 5, 6, 13 și Anexa nr.2 la ordinal CNAM nr. 333-A din 30.11.2020),

În pct.3 al procesului-verbal al Comisiei de disciplina nr.13 s-a menționat că dânsul la ședința Comisiei de disciplină a refuzat să răspundă la întrebările membrilor Comisiei de disciplină, fapt ce contravine cu procesul verbal al Comisiei de disciplina nr.2, din care rezultă că Dna M.Culian a solicitat răspuns la întrebarea cu referire la faptul dacă el a utilizat automobilul de serviciu în scopuri personale în perioada anului 2021, care a comunicat că nu are suplimentar de declarat nimic decât cele invocate în explicațiile anexate la Raportul Serviciului securitate internă și integritate, după care alte întrebări de la membrii Comisiei de disciplină, nu i-au fost adresate.

Reclamantul a dedus că ordinul contestat este neîntemeiat, emis contrar prevederilor Codului muncii, deoarece nu conține o motivare clară.

Cu trimitere la art.87, 210, 189, 196, 204, 206, 209, din Codul muncii, art.24 din Codul administrativ, art.19, 2006, 2036, 2037 din Codul civil, reclamantul a solicitat admiterea acțiunii, anularea ordinului nr.25-c din 28 ianuarie 2022 „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare dlui Iurie Osoianu”, prin care a fost concediat din funcția de director general adjunct al Companiei Naționale de Asigurări în Medicină din data de 28 ianuarie 2022; anularea răspunsului nr.01-02/677 din 09 martie 2022 a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, prin care a fost respinsă cererea sa prealabilă; restabilirea în funcție; achitarea plăților salariale pentru perioada absenței forțate de la serviciu; încasarea în mod solidar din contul pârâților în beneficiul său a sumei de 100 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, precum și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 16 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a admis parțial acțiunea depusă de Osoianu Iurie. S-a anulat ordinul nr.25-c din 28 ianuarie 2022 a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină privind aplicarea față de Iurie Osoianu a sancțiunii disciplinare sub formă de concediere. S-a anulat răspunsul nr.01-02/677 din 09 martie 2022 a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, prin care s-a respins integral cererea prealabilă înaintată de Osoianu Iurie. S-a restabilit Osoianu Iurie în funcția de

director general adjunct al Companiei Naționale de Asigurări în Medicină. S-a încasat din contul Companiei Naționale de Asigurări în Medicină în beneficiul lui Osoianu Iurie salariul mediu lunar pentru perioada lipsei forțate de la serviciu, începând cu 28 ianuarie 2022 până la data restabilirii în funcție, cu reținerea contribuțiilor de stat. S-a încasat din contul Companiei Naționale de Asigurări în Medicină în beneficiul lui Osoianu Iurie suma de 50 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și 10 000 de lei cheltuieli de asistență juridică. În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prima instanță a motivat soluția de admitere a acțiunii prin faptul că reclamantul Osoianu Iurie a fost angajat în funcția de director general adjunct al Companiei Naționale de Asigurări în Medicină până la data de 27 ianuarie 2022 inclusiv.

Prima instanță a stabilit că potrivit actului de predare-primire a autoturismului CNAM din 12.02.2019 lui Osoianu Iurie i-a fost predat autoturismul de marca „XXXXX”, anul fabricării XXXXX, culoarea XXXXX, numărul de înmatriculare XXXXX (f.d. 82, vol. I).

Potrivit pct.3. din Anexa la Ordinul CNAM nr.111-A din 25.05.2021, directorul general adjunct al CNAM - Iurie Osoianu a fost desemnat drept persoană responsabilă de automobilul de marca „XXXXX”, numărul de înmatriculare XXXXX. Persoanele cu drept de a conduce fiind: Iurie Osoianu, Mihai Mutu, Ivan Pălăduță și Vasile Bocmaru (f.d. 14, vol. I). Totodată, din prevederile pct.3. din Anexa nr.1 la Ordinul CNAM nr.120-A din 02.06.2021, în calitate de director general adjunct al CNAM - Iurie Osoianu a fost desemnat drept persoană responsabilă de automobilul de marca „XXXXX”, numărul de înmatriculare XXXXX. Persoanele cu drept de a conduce fiind: Iurie Osoianu, Mihai Mutu, Ivan Pălăduță și Vasile Bocmaru (f.d. 16, vol. I). Iar, în conformitate cu pct.2 din Anexa nr.1 la Ordinul CNAM nr.112-A din 25.05.2021, vicedirectorul general ca gestionar pe unitatea de transport are dreptul de parcursul-limită anual în mărime de 25 mii km (f.d. 19, vol. I).

Potrivit certificatelor de decontare a combustibilului pe lunile ianuarie – noiembrie 2021, Iurie Osoianu în exercitarea funcției de director general adjunct al CNAM, a parcurs în această perioadă cu automobilul de serviciu „XXXXX” (n/î XXXXX), după cum urmează: luna ianuarie 2021 - 555 km; luna februarie 2021 - 531 km; luna martie 2021 - 557 km; luna aprilie 2021 - 446 km; luna mai 2021 - 877 km; luna iunie 2021 - 749 km; luna iulie 2021 - 766 km; luna august 2021 - 878 km; luna septembrie 2021 - 641 km; luna octombrie 2021 - 252 km; luna noiembrie 2021 - 202 km (f.d. 55-65, vol. I).

Instanța de judecată a constatat că limita anuală stabilită prin Ordinul nr.112A din 25.05.2021 (de 25 mii km) nu a fost depășită de către Iurie Osoianu, fapt confirmat în ședința de judecată și de către martorul Igor Palii, care a explicat că nu au fost depășite limitele stabilite de distanță și de combustibil de către reclamant.

Conform actului de predare-primire a autoturismului din 18.11.2021, în exercitarea funcției de director general adjunct al CNAM, Iurie Osoianu a predat, iar șoferul din cadrul CNAM Mutu Mihail a primit autoturismul de marca „XXXXX”, numărul de înmatriculare XXXXX (f.d. 66, vol. I).

Instanța a dedus că în perioada ianuarie – noiembrie 2021, în exercitarea funcției Iurie Osoianu a parcurs cu automobilul de serviciu „XXXXX” (n/î XXXXX) - 6 454 de km, ceea ce constituie 25,8% din limita de 25 mii km pe an stabilită, respectiv s-a încadrat în parcursul-limită anual stabilit.

La fel, potrivit pct.3. din Raportul privind constatările și propunerile Comisiei de disciplină cu referire la exploatarea mijloacelor de transport aflate în gestiunea CNAM pentru perioada anului 2021 (întocmit la 25.01.2022 și adresat directorului general al CNAM Ion Dodon), în temeiul ordinului nr.111-A din 25.05.2021 și ordinului nr.120-A din 02.06.2021, Iurie Osoianu a fost desemnat în calitate de gestionar al autoturismului de marca „XXXXX”, nr. de înmatriculare XXXXX.

Instanța a stabilit că din prevederile pct.3 și pct.6 din actele menționate rezultă că statornicesc utilizarea mijloacelor de transport doar în interes de serviciu, precum și interzicerea staționării autoturismelor de serviciu în alte locuri decât cele stabilite de CNAM.

De asemenea, instanța de fond a reținut explicațiile lui Iurie Osoianu date în cadrul anchetei de serviciu potrivit cărora dânsul a utilizat mijlocul de transport doar în interes de serviciu, pentru exercitarea atribuțiilor funcționale, cât și cele legate de activitatea de evaluare și monitorizare.

Instanța de fond a remarcat că Iurie Osoianu nu a dat răspuns la întrebările membrilor Comisiei în cadrul audierii la ședința Comisiei de disciplină, întrucât a dat explicații suficiente în cadrul anchetei de serviciu și nu a avut nimic de suplimentat.

La fel, instanța de judecată a menționat că automobilul de serviciu transmis în gestiunea lui Iurie Osoianu, nu dispune de sistem de monitorizare GPS, fapt ce nu poate permite verificarea parcursului efectuat de către el.

Reieșind din faptul că în cadrul anchetei de serviciu Iurie Osoianu a declarat că s-a deplasat cu autoturismul de serviciu pentru exercitarea atribuțiilor funcționale, cât și cele legate de activitatea de evaluare și monitorizare, Comisia de disciplină a confruntat această explicație cu informația din Registrul ordinelor pe activitatea de bază a CNAM pe anul 2021.

Prima instanță a dedus că pe parcursul anului 2021 de către directorul general al CNAM nu a fost semnat niciun ordin de delegare a lui Iurie Osoianu pentru a se deplasa în vederea coordonării activității de evaluare și monitorizare.

Totodată, în cadrul audierilor efectuate de Comisia de disciplină, Mihai Mutu – șofer de autoturism, Igor Palii – șef al Secției administrare, achiziții și logistică și Vasile Bocmaru – specialist coordonator în Secția administrare, achiziții și logistică au susținut prin explicațiile lor cu menționarea informațiilor certe, consemnate în procesele-verbale că, Iurie Osoianu pe perioada anului 2021 a utilizat mijlocul de transport de serviciu în interese personale, fără acordul în scris al angajatorului, ceea ce constituie încălcarea gravă a obligațiilor de muncă.

Prin prisma constatărilor enunțate, membrii Comisiei de disciplină au adoptat prin vot deschis, cu excepția dnei Diana Severin (care s-a obținut de la vot), propunerea de a-l sancționa disciplinar pe Iurie Osoianu conform prevederilor Codului muncii (f.d. 67-70, vol. I).

Mai mult ca atât, martorul Chițanu Lilia a declarat că la comisia de disciplină toți 5 membri ai comisiei au votat pentru sancționarea disciplinară a lui Iurie Osoianu, însă aceștia nu au votat pentru concedierea acestuia.

Prima instanță a mai notat că la ședința Comisiei de disciplină Iurie Osoianu nu a fost invitat, iar Mariana Gulian, președintele comisiei a declarat că urmează să fie adoptată o decizie, precum și că toți membrii Comisiei de disciplină au rămas surprinși de subiectul

discutat la comisie (f.d. 237-238, vol. I). Iar, martorul Mutu Mihai a declarat că în foaia de parcurs șoferul indică punctul de pornire și punctul de sosire, adică destinațiile. La fel, a mai menționat că uneori se rețineau la muncă după orele de program (f.d. 239-240, vol. I).

De asemenea, instanța de judecată a reținut că prin demersul nr.01-18/241 din 28.01.2022, directorul general al Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, Ion Dodon a solicitat Comitetului sindical al CNAM opinia consultativă privind concedierea lui Iurie Osoianu, director general adjunct al CNAM, în legătură cu încălcarea gravă, chiar și o singură dată, a obligațiilor de muncă (f.d. 110, vol. I).

Prin răspunsul nr.01/20-02 din 28.01.2022, Comitetul sindical al CNAM l-a informat pe directorul general al CNAM Ion Dodon despre faptul că aplicarea sancțiunii disciplinare în privința lui Iurie Osoianu, director general adjunct al CNAM să se realizeze în limitele prevăzute de prevederile Codului muncii (f.d. 111, vol. I).

De asemenea, prima instanță a stabilit că la 03.02.2022 șeful Direcției contabilitate a CNAM - Sergiu Negritu l-a informat în scris pe directorul general al CNAM Ion Dodon că la momentul predării autoturismului de marca „XXXXX”, cu numărul de înmatriculare XXXXX, de către Iurie Osoianu, director general adjunct al CNAM către Mutu Mihai, în rezultatul examinării exterioare a caroseriei s-au depistat deteriorări superficiale ale suprafeței lacului ambelor uși pe partea dreaptă și aripa dreaptă-spate, zgârieturi pe suprafața exterioară a barei de protecție față – partea de jos și mici lovituri cu deteriorarea stratului de vopsea pe aripa față – stânga. Iar, conform facturii nr. 20 din 03.02.2022, lucrările de înlăturare a deteriorărilor constatate constituie 5 300 de lei (f.d. 112, vol. I).

La aceeași dată (03 februarie 2022) directorul general al CNAM, Ion Dodon a emis ordinul nr.31-c, prin care s-a pus pe contul lui Iurie Osoianu să reparare prejudiciul material cauzat în rezultatul deteriorării automobilului „XXXXX”, cu numărul de înmatriculare XXXXX, în mărime de 5 300 de lei (f.d. 113, vol. I).

Instanța de fond a stabilit că potrivit listei de plată din 09.02.2022, suma de 5300 de lei (ce constituie prejudiciul material cauzat în rezultatul deteriorării automobilului „XXXXX”, cu numărul de înmatriculare XXXXX) a fost reținută din plățile salariale ale lui Osoianu Iurie (f.d. 4, vol. II).

Prin Ordinul nr.25-c din 28 ianuarie 2022 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare lui Iurie Osoianu, emis de directorul general al Companiei Naționale de Asigurări în Medicină Ion Dodon, reclamantul a fost sancționat disciplinar sub formă de concediere, din data de 28 ianuarie 2022. Drept temei de concediere servind faptul că Iurie Osoianu a folosit în scopuri personale bunurile angajatorului și bunurile aflate în gestiunea angajatorului, fără acordul în scris al acestuia, ceea ce constituie încălcarea gravă a obligațiilor de muncă (f.d. 9-10, vol. I). Ordinul nr. 25-c din 28 ianuarie 2022 a fost adus la cunoștință lui Iurie Osoianu sub semnătură în aceeași zi (f.d. 10, vol.I).

Prima instanță a constatat că în partea motivată a ordinului contestat temei pentru aplicarea sancțiunii a servit faptul că reclamantul pe parcursul anului 2021 a utilizat automobilul de serviciu în interese personale, fără acordul în scris al angajatorului, ceea ce în opinia Comisiei de disciplină și a directorului CNAM, constituie încălcarea gravă a obligațiilor de muncă.

La acest aspect, prima instanță a subliniat că pârâta nu a concretizat în ordinul nr. 25-c din 28 ianuarie 2022 când anume reclamantul a fost folosit automobilul de serviciu în scopuri personale.

Instanța a reținut că în cadrul ședinței de judecată Iurie Osoianu a explicat că în anul 2021 a fost instituită stare excepțională în legătură cu răspândirea virusului Covid-19, ce constituie un fapt notoriu, iar directorul general la CNAM, Valentina Buliga a permis directorilor adjuncți ai CNAM folosirea autoturismelor de serviciu din gestiunea acestora pentru a se deplasa pe chestiuni de serviciu, inclusiv la domiciliu, pentru a nu contacta virusul Covid și în scopul protejării angajaților, inclusiv, de a alimenta cu combustibil autoturismul în afara orelor de lucru, cu toate acestea acest fapt nu denotă că a folosit automobilul de serviciu în interese personale peste program.

Constatând notorietatea faptului răspândirii virusului Covid în perioada anului 2021, instanța de judecată a considerat necesar de a respinge argumentele reprezentantului CNAM precum că reclamantul a alimentat automobilul în afara orelor de serviciu și s-a deplasat cu automobilul de serviciu la adresa de domiciliu și astfel a folosit automobilul de serviciu în interese personale. Or, acest fapt nu a fost negat de reclamant care a explicat în ce circumstanțe a folosit automobilul de serviciu, cu acordul administrației CNAM.

Mai mult, din declarațiile martorului Jucican Adrian rezultă că reclamantul a participat la ședințele numite „*Punct focal*” la Ministerul Sănătății. Pe perioada exercitării interimatului funcției de director CNAM, a fost delegat Iurie Osoianu să participe la ședințele aceluși „*Punct focal*”. Delegarea s-a efectuat verbală, fără a fi emis ordin în acest sens. La fel, a menționat că ședințele punctului focal durau și în afara orelor de lucru, dar în mare parte își amintește că automobilul de serviciu aflat în gestiunea lui Iurie Osoianu era la parcare CNAM. Personal nu a fost sesizat de cineva că mașinile de serviciu nu se aflau la parcare, precum și când Iurie Osoianu a avut deplasări de serviciu în afara orașului, a coordonat cu dânsul acest aspect (f.d. 234-235, vol. I).

La fel, martorul Igor Palii a declarat că în cadrul CNAM nu există un regulament care să reglementeze modul de utilizare a mijloacelor de transport de serviciu. Iurie Osoianu completa foile de parcurs personal și le prezenta la contabilitate. CNAM nu deține un Registru al intrărilor sau a ieșirilor mijloacelor de transport de serviciu, evidența se ținea prin foaia de parcurs, precum și nu ține de competența sa, să monitorizeze dacă automobilele de serviciu ale CNAM se află la parcare (f.d. 11-12, vol. II).

Din cele relatate, prima instanță a concluzionat că pârâta CNAM nu a justificat folosirea de către Iurie Osoianu a automobilului de serviciu aflat în gestiunea sa în scopuri personale. Aceste argumente fiind combătute prin probele administrate la dosar și declarațiile martorilor audiați în ședința de judecată. Mai mult, contabilitatea CNAM a recepționat foile de parcurs de la Osoianu Iurie, fără a înainta obiecții la modul de completare a acestora și care au fost puse la baza efectuării decontărilor pentru cheltuielile efectuate utilizării mijlocului de transport.

De asemenea, prima instanță a reținut declarațiile martorului Chițanu Lilia, ce deține funcția de secretar al Comitetului sindical, care a explicat că la ședință a fost prezentată doar sesizarea, dar nu și alte materiale. Alte informații au fost expuse verbal de președintele Comitetului sindical, Mariana Gulian. Din punct de vedere documentar nu a observat dacă președintele Comitetului sindical, Mariana Gulian a indicat că urmează a fi luată o decizie, precum și că toți membrii au rămas surprinși de subiectul pus în discuție

La argumentele reprezentantului pârâtei referitor la folosirea reclamantului a mijlocului de transport de serviciu extraprogram și în interes personal, prima instanță a remarcat că automobilul „XXXXX”, cu numărul de înmatriculare XXXXX, gestionat de

Iurie Osoianu, nu a fost dotat cu sistem GPS, fapt ce nu permite de a stabili traseul deplasării și locul staționării autoturismului respectiv.

Rezumând cele constatate, instanța de fond a conchis că în cadrul ședințelor Comisiei de disciplină din cadrul CNAM, nu s-a demonstrat faptul că reclamantul Iurie Osoianu a folosit automobilul de serviciu în interese personale, precum și a admis staționarea autoturismului în afara locurilor de parcare stabilite.

Afară de aceasta, instanța a reținut că potrivit pct.10, subpct.1) din Regulamentul cu privire la Comisia de disciplină în cadrul CNAM, aprobat prin Ordinul CNAM nr.393-A din 31 decembrie 2020 (f.d. 23 – f.d. 27, vol. II), nu poate avea calitatea de membru al Comisiei de disciplină persoana care se află în subordinea directă a acelor persoane în privința cărora se efectuează ancheta de serviciu.

Astfel, membrul Comisiei de disciplină din cadrul CNAM - Diana Severin, deținând funcția de șef adjunct al Direcției evaluare și monitorizare a CNAM, subdiviziune care potrivit Anexei nr.1 la ordinul CNAM nr.333-A din 30 noiembrie 2020, se afla în subordinea directă a reclamantului Iurie Osoianu (f.d. 28, vol. I), a participat la ședințele Comisiei de disciplină, fapt ce rezultă din procesele-verbale nr.6 din 14.01.2022 (f.d. 33 – f.d. 35, vol. I), nr.8 din 14.01.2022 (f.d. 39 – f.d. 42, vol. I) și nr.13 din 24.01.2022 (f.d. 36 – f.d. 38, vol. I).

De asemenea, instanța de judecată a subliniat că în ordinul de sancționare a lui Iurie Osoianu nu sunt indicate temeiurile de fapt ale aplicării sancțiunii disciplinare sub formă de concediere. Iar, în drept, angajatorul a reținut încălcarea de către angajatul Iurie Osoianu a prevederilor pct.7 lit.a) și lit.c) din Contractul individual de muncă nr.11/08-30 din 26.11.2020, art.9 alin.(2) lit.a) și lit.c) din Codul muncii, pct.14 subpct.1 și subpct.3 din Contractul colectiv de muncă la nivelul CNAM pentru anii 2021-2024, pct.50 subpct.1 și subpct.3 din Regulamentul intern al CNAM, ordinul CNAM nr.113-A din 02.04.2018 cu privire la exploatarea unităților de transport ale CNAM cu modificările ulterioare, ordinul CNAM nr.111-A din 25.05.2021 cu privire la exploatarea unităților de transport ale CNAM și și ordinul CNAM nr.120-A din 02.06.2021 cu privire la exploatarea unităților de transport ale CNAM cu modificările ulterioare.

La acest capitol, prima instanță a precizat că din ordinul nr.25-c din 28 ianuarie 2022 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare nu s-a indică organul în care sancțiunea poate fi contestată, după cum prevede art.210 alin.(1) lit.c) din Codul muncii.

În circumstanțele enunțate, instanța de judecată a concluzionat că nu se atestă temei legal pentru aplicarea de către angajator a sancțiunii disciplinare sub formă de concediere în privința reclamantului Osoianu Iurie.

La fel, prima instanță a constatat existența viciilor de procedură și de fond la emiterea de către CNAM a ordinului nr.25-c din 28 ianuarie 2022 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de concediere lui Osoianu Iurie. Or, pârâta CNAM nu a justificat legalitatea eliberării din funcție a reclamantului.

Drept urmare, instanța de judecată a concluzionat de a anula ordinului nr.25-c din 28 ianuarie 2022 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare în privința lui Iurie Osoianu și a răspunsului CNAM nr.01-02/677 din 09.03.2022 de respingere a cererii prealabile.

În același timp, prima instanță a considerat întemeiată cerința reclamantului privind repararea prejudiciului moral, or, prin acțiunile pârâtei – Compania Națională de Asigurări

în Medicină, din momentul concedierii, reclamantului Iurie Osoianu i s-a cauzat stări de frustrare, stres și neliniște.

Referitor la pretențiile reclamantului adresate față de pârâtul Dodon Ion, instanța de judecată le-a consideră neîntemeiate, întrucât ultimul, exercitând funcția de director al CNAM, își realizează sarcinile în temeiul atribuțiilor acordate prin lege în numele CNAM.

La caz, Dodon Ion nu poartă răspundere personală pentru acțiunile exercitate în exercițiul funcției. Cu atât mai mult că, reclamantul nu a probat că pârâtul Dodon Ion se face vinovat direct de realizarea procedurii disciplinare, care a dus la adoptarea ordinului contestat.

În acest context, prima instanță a considerat neîntemeiate pretențiile reclamantului înaintate față de directorul CNAM Ion Dodon cu privire la încasarea prejudiciului moral.

Cu referire la mărimea prejudiciului moral solicitat de reclamant de 100 000 de lei, instanța de judecată a considerat-o exagerată, fiind redusă suma respectivă până la 50 000 de lei, care este reală în raport cu circumstanțe cauzei, și dispusă spre încasare din contul Compania Națională de Asigurări în Medicină în beneficiul lui Osoianu Iurie.

De asemenea, instanța de fond a dat apreciere caracterului necesar al compensării cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 10 000 de lei, care corespunde criteriilor de necesitate, realitate și rezonabilitate, având în vedere complexitatea și caracterul acțiunii supusă judecării, participarea reprezentantului reclamantului la toate ședințele de judecată fixate, consultarea reclamantului, care ca mărime este rezonabilă, în măsură să justifice caracterul real și necesar al respectivelor cheltuieli în corespundere cu art.96 alin.(1) din Codul de procedură civilă.

La 21 martie 2023, prin intermediul poștei electronice, Compania Națională de Asigurări în Medicină a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, iar la 26 aprilie 2023 a prezentat motivarea apelului, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere integrală a acțiunii.

La 10 mai 2023, Compania Națională de Asigurări în Medicină a depus supliment la cererea de apel, solicitând casarea hotărârii primei instanțe, cu restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță, deoarece a fost soluționată problema drepturilor unor persoane neantrenate în proces.

Prin decizia din 05 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de Compania Națională de Asigurări în Medicină. S-a casat hotărârea din 16 martie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru și s-a pronunțat o hotărâre nouă de respingere a acțiunii depuse de Osoianu Iurie ca neîntemeiată.

Instanța de apel a motivat decizia de respingere a acțiunii depuse de Osoianu Iurie prin faptul că prima instanță eronat a apreciat suportul probator al cauzei, or, Compania Națională de Asigurări în Medicină a justificat folosirea de către salariatul Osoianu Iurie a automobilului de serviciu din gestiune în scopuri personale.

Instanța de apel a stabilit că conform pct.3 din Anexa nr.1 la ordinul CNAM nr.120-A din 02.06.2021, directorul general adjunct al CNAM Iurie Osoianu a fost desemnat ca persoană responsabilă de automobilul de serviciu de marca „XXXXX”, numărul de înmatriculare XXXXX, iar persoanele cu drept de a-l conduce fiind: Iurie Osoianu, Mihai Mutu, Ivan Pălăduță și Vasile Bocmaru (f.d.16 verso, vol. I). Potrivit pct.5 din ordinul CNAM nr.120-A din 02 iunie 2021 cu privire la exploatarea unităților de transport ale

CNAM, mijloacele de transport din dotarea CNAM, vor fi utilizate strict în uz de serviciu. Se interzice exploatarea lor în afara programului de activitate. Este restricționat accesul gestionarilor ori persoanelor responsabile la automobilele de serviciu, în cazul aflării lor în concedii de orice tip (f.d.16, vol.I). Totodată, potrivit pct.6 din ordinul sus menționat, se interzice exploatarea mijloacelor de transport din dotarea CNAM în zilele de odihnă.

Din raportul tranzacții-clienți pentru perioada 01.01.2021-31.12.2021, eliberat de SRL "Lukoil-Moldova", automobilul de marca „XXXXX” cu n/î XXXXX, care se afla în gestiunea reclamantului/intimat Osoianu Iurie, în mod repetat a fost alimentat cu combustibil la stațiile de alimentare în afara programului de muncă sau în zilele de odihnă, iar achitarea pentru combustibil fiind efectuată de pe cardul corporativ valoric nr.XXXXX, responsabil de care a fost nemijlocit intimatul/reclamant Osoianu Iurie (f.d. 98-99).

Instanța de apel a reținut că în cadrul anchetei de serviciu, Osoianu Iurie a afirmat că a utilizat mijlocul de transport în interes de serviciu pentru exercitarea atribuțiilor funcționale, cât și cele legate de activitatea de evaluare și monitorizare.

Totodată, Comisia de disciplină a confruntat această explicație cu informația din Registrul ordinelor pe activitatea de bază a CNAM pe anul 2021.

Instanța de apel a stabilit că pe parcursul anului 2021 de către directorul general al CNAM nu a fost semnat niciun ordin de delegare a lui Iurie Osoianu pentru a se deplasa în vederea coordonării activității de evaluare și monitorizare (f.d.69, vol.I).

Mai mult, reclamantul nu a negat că a folosit automobilul de serviciu în scopuri personale, dar a menționat că l-a folosit cu acordul conducerii (f.d.67, vol.II).

De asemenea, instanța de apel a constatat că la materialele cauzei nu se atestă înscrisuri probatorii care să confirm faptul că conducerea CNAM a autorizat directorului general adjunct, Osoianu Iurie folosirea autoturismului de serviciu în afara orelor programului de lucru, în zile de odihnă, sau pentru deplasarea la adresa de domiciliu pe perioada anului 2021.

Potrivit înscrisurilor raportului în cadrul audierilor efectuate de Comisia de disciplină, angajații Mihai Mutu - șofer de autoturism, Ion Palii - șef al Secției administrare, achiziții și logistică și Vasile Bocmaru - specialist coordonator al Secției administrare, achiziții și logistică, au explicat că Iurie Osoianu pe perioada anului 2021 a utilizat mijlocul de transport de serviciu în interese personale, fără acordul scris al angajatorului (f.d.69 vol.I).

În acest context, instanța de apel a conchis că sunt eronate concluziile instanței de fond precum că în cadrul ședințelor Comisiei de disciplină din cadrul CNAM nu s-a demonstrat faptul că reclamantul Iurie Osoianu a folosit automobilul de serviciu în interese personale, precum și a admis staționarea autoturismului în afara locurilor de parcare stabilite, or, aceste concluzii sunt combătute prin probele expuse supra.

Nu a fost reținută concluzia primei instanțe precum că la emiterea ordinului de sancționare a lui Iurie Osoianu nu au fost indicate temeiurile de fapt al aplicării sancțiunii disciplinare sub formă de concediere, cât și autoritatea în care sancțiunea poate fi contestată, după cum stipulează prevederile art.210 alin.(1) lit.c) din Codul muncii.

Instanța de apel a constatat că ordinul emis de Compania Națională de Asigurări în Medicină nr.25-c din 28.01.2022 a fost emis în conformitate cu prevederile Codului muncii, fiind indicate temeiurile de fapt și de drept ale aplicării sancțiunii și termenul de contestare, iar faptul omiterii organului în care sancțiunea poate fi contestată, nu poate afecta în esență sancțiunea disciplinară aplicată.

În circumstanțele enunțate, instanța de apel a dedus că Compania Națională de Asigurări în Medicină, în calitate de angajator, în prezența întrunirii condiției lit.p) alin.(1) al art.86 din Codul muncii (*concedierea - desfacerea din inițiativa angajatorului a contractului individual de muncă pe durata nedeterminată, precum și a celui pe durata determinată se admite pentru încălcarea gravă, chiar și o singură dată a obligațiilor de muncă*) a fost justificată de a desface contractul individual de muncă încheiat cu Osoianu Iurie.

Sintetizând cele expuse, instanța de apel a constatat lipsa motivelor de anulare a ordinului contestat și restabilirea intimatului în funcția deținută anterior.

Drept consecință, instanța de apel a constatat lipsa de suport legal al pretențiilor intimatului-reclamant cu privire la anularea răspunsului Companiei Naționale de Asigurări în Medicină nr.01-02/677 din 09.03.2022 prin care a fost respinsă cererea prealabilă, încasarea salariului neachitat pentru toată perioada absenței forțate de la serviciu precum și a prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată. Or, acestea din urmă rezultă din capătul de cerere cu privire la anularea ordinului de concediere și restabilirea la muncă, care au fost apreciate ca fiind neîntemeiate de către instanța de judecată.

La 04 octombrie 2023, Osoianu Iurie, reprezentat de avocatul Vasile Pruteanu a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei din 05 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, cu menținerea hotărârii primei instanțe, pe care o consideră legală și întemeiată.

În susținerea recursului, Osoianu Iurie a invocat că instanța de apel a emis o decizie neîntemeiată, deoarece a dedus soluția pronunțată prin simpla expunere a argumentelor Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, fără a da o motivare proprie și a ignorat totalmente probele prezentate care au fost examinate în instanța de fond și cărora li s-a dat o apreciere corectă.

Instanța de apel a ignorat faptul că activitatea Comisiei de disciplină din cadrul CNAM a fost una ilegală, iar raportul din 25.01.2022 privind constatările și propunerile cu referire la exploatarea mijloacelor de transport aflate în gestiunea CNAM în perioada anului 2021, prezentat directorului general al companiei din care rezultă că dânsul a utilizat mijlocul de transport de serviciu în interese personale, fără acordul scris al angajatorului, ceea ce constituie încălcare gravă a obligațiilor de muncă cu propunerea de sancționare disciplinara a acestuia conform prevederilor Codului muncii, nu poate genera consecințe juridice.

În rezultatul anchetei de serviciu nu au fost constatate încălcări și nu au fost înaintate propuneri de sancționare a dânsului, constatându-se doar imposibilitatea de a stabili scopul și locul deplasării automobilului de serviciu aflat în gestiunea sa. Toate acțiunile desfășurate anterior emiterii ordinului de sancționare sunt ilegale, fapt ce duce la nulitatea ordinului de concediere.

Până a fi emis ordinul de sancționare disciplinara, urmau a fi probate dacă a folosit automobilul de serviciu în interese personale, în lipsa acordului scris al angajatorului și că a admis staționarea automobilului în afara locurilor de parcare stabilite și că a exploatat autoturismul în zilele de odihna.

Mai mult, în cadrul anchetei de serviciu a explicat că în calitate de gestionar al mijlocului de transport „XXXXX”, n/î XXXXX, desemnat prin ordinele nr.111-A din 25.05.2021 și nr.120-A din 02.06.2021, a folosit mijlocul de transport în interese de

serviciu, pentru exercitarea atribuțiilor funcționale, cât și cele legate de activitatea de evaluare și monitorizare.

La dosar nu se atestă probe justificative care ar demonstra folosirea de către el a mijlocului de transport de serviciu în interese personale și în zilele de odihna, precum și că ar fi admis staționarea automobilului în afara locurilor de parcare.

La fel, nu s-a concretizat când au fost comise pretinsele încălcări.

Totodată, în actele constatatoare ale Comisiei de disciplina privind constatările și propunerile cu referire la exploatarea mijloacelor de transport aflate în gestiunea CNAM pentru perioada anului 2021, sunt făcute niște concluzii care diferă cu situația de fapt, constatată de aceeași comisie în cadrul ședințelor desfășurate pe marginea cazului.

Afară de aceasta, în lipsa unui Registru de evidenta a ieșirii-întrării mijloacelor de transport în parcare CNAM, în lipsa sistemului de monitorizare a deplasărilor automobilelor, în care ar fi consemnate cererile/adresările scrise pentru folosirea unităților de transport, concluziile despre admiterea încălcărilor de către el în temeiul declarațiilor angajaților CNAM Palii I. și Mutu M., care au indicat, la general, că nu cunosc în ce scop a utilizat mijlocul de transport de serviciu aflat în gestiunea sa și dacă acesta a staționat după orele de lucru și în zilele de odihna la parcare CNAM, sunt absolut neîntemeiate.

Recurentul a menționat că o parte din încălcările ce i se impută prin ordinul de sancționare (folosirea autoturismului de serviciu în interese personale și în zilele de odihnă), au putut fi comise de către el în perioada 25.05.2021 - 18.11.2021, iar încălcarea privind staționarea automobilului în afara locurilor de parcare stabilite, ar fi putut fi comisă doar în perioada de timp 25.05.2021 - 02.07.2021.

A subliniat că a exercitat funcția de director-general interimar în perioada de timp 01.07.2021 - 09.08.2021, iar în perioada 16.08.2021 - 25.11.2021, când funcția de director general era exercitată de A. Jucican, toate deplasările sale erau coordonate cu acesta.

În ordinul de sancționare nu este concretizată data comiterii abaterii disciplinare. Or, din conținutul ordinului de sancționare nu se poate deduce dacă au trecut mai mult sau mai puțin de 6 luni de la data comiterii pretinselor încălcări și nu sunt indicate temeiurile de fapt ale aplicării sancțiunii.

Recurentul a rezumat că instanța de apel a examinat superficial cauza, fără a intra în esența litigiului dedus judecății, precum și a pretențiilor formulate, dând prioritate, poziției expuse de partea opusă, interesată în soluționarea litigiului în folosul său, pronunțând, în lipsa unei argumentări plauzibile și o motivare convingătoare, o hotărâre vădit ilegală.

În conformitate cu art. 434 alin.(1) și (2) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia la 05 iulie 2023, în ședință publică.

Din actele cauzei rezultă că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată în adresa părților la proces, inclusiv lui Osoianu Iurie și avocatului acestuia Pruteanu Vasile la 07 septembrie 2023, fapt ce rezultă din scrisoarea anexată la dosar, însă nu se atestă date când au fost recepționate de către ultimii (f.d.171, vol.II).

Potrivit informației de pe Portalul Național al Instanțelor Judecătorești: cac.instante.justice.md, decizia integrală din 05 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost publicată la 24 august 2023.

Totodată, din cererea de recurs depusă de Osoianu Iurie rezultă că i-a fost notificată decizia integrală a instanței de apel la 15 septembrie 2023 (f.d.175). Alte date care să constate contrariul, la materialele dosarului ne se atestă.

Astfel, recursul declarat la 04 octombrie 2023 de Osoianu Iurie, reprezentat de avocatul Pruteanu Vasile, a fost depus în termenul legal prevăzut la art.434 CPC.

La 23 noiembrie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Companiei Naționale de Asigurări în Medicină și lui Dodon Ion copia recursului declarat de Osoianu Iurie, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referințelor (f.d.190, vol.II).

La 02 ianuarie 2024, Compania Națională de Asigurări în Medicină a depus referință, solicitând declararea recursului depus de Osoianu Iurie ca inadmisibil, deoarece temeiurile invocate în recurs nu se încadrează în prevederile art.432 din Codul de procedură civilă.

Prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

În conformitate cu prevederile art.XI alin.(3) din Legea nr.246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

În conjunctura enunțată, și având în vedere că, recursul a fost depus la 04 octombrie 2023, adică după intrarea în vigoare a modificărilor operate în Codul de procedură civilă, acestea vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Examinând temeiurile recursului completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta este inadmisibil, din motivele ce succed.

În conformitate cu art.432 alin.(1) din Codul de procedură civilă, recursul este admis dacă: a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție; b) *prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție*; c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen; d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces; e) *hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor*; f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale. (2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit.d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

Conform art.433 alin.(1) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

- a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(1);
- a¹) recursul este depus împotriva unui act ce nu se supune recursului, cu excepția cazurilor prevăzute la art.429 alin.(5);
- b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434;
- c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;
- d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat;

e) problema juridică invocată în recurs nu este de o importanță fundamentală pentru dezvoltarea jurisprudenței;

f) recursul este vădit neîntemeiat.

(2) Recursul declarat în temeiul art.432 alin.(1) lit.e) nu poate fi declarat inadmisibil în temeiul alin.(1) lit.e) din prezentul articol.

Se reține că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art.432 din Codul de procedură civilă.

Din analiza recursului declarat de Osoianu Iurie, reprezentat de avocatul Vasile Pruteanu rezultă că, drept temei de declararea a recursului a fost invocat în esență art.432 alin.(1) lit.b) și e) din Codul de procedură civilă, adică prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție; precum și că, hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor.

Completul de judecată constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a hotărârii contestate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării anterioare a cauzei, asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat corespunzător cu respectarea prevederilor legale.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are un caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele ierarhic inferioare. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Însă, în contextul prevederilor art.432 alin.(2) din Codul de procedură civilă, în cazul invocării inclusiv în recurs de către recurent a temeiului conținut la art.432 alin.(1) lit.b) și e) din Codul de procedură civilă, care prevede că, hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, instanța de recurs verifică și sub aspectul dat temeiurile recursului.

La acest aspect, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în jurisprudența sa constantă, statuează că, dreptul de acces la instanță nu este absolut. Există limitări implicite admise (*cauza Golder împotriva Regatului Unit*, p.38, *cauza Stanev împotriva Bulgariei (MC)*, p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (*cauza Luordo împotriva Italiei*, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (*cauza Levages Prestations Services împotriva Franței*, p. 45). Procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (*cauza Helmers c. Suediei*, 09 octombrie 1991).

În conformitate cu art.440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Din considerentele redate, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recursul declarat de Osoianu Iurie, reprezentat de avocatul Pruteanu Vasile nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare prin prisma art.433 alin.(1) lit.a) din Codul de procedură civilă, urmează a fi considerat inadmisibil.

În conformitate cu art.433 alin.(1) lit.a) din Codul de procedură civilă, art.440 alin.(1), (2) din Codul de procedură civilă, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Osoianu Iurie, reprezentat de avocatul Pruteanu Vasile, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Ion Malanciuc